

Rigsrevisionens notat om beretning om
**revisionen af statsregnskabet
for 2015**

revision
revision

revision

Vedrører:
Statsrevisorernes beretning nr. 25/2015 om revisionen af statsregnskabet for 2015

17. januar 2017

RN 1101/17

1. Rigsrevisionen vurderer i dette notat de initiativer, som ministrene har iværksat som følge af Statsrevisorernes bemærkninger og beretningens indhold og konklusioner. Beretningen handlede om 20 ministerområders forvaltning i 2015. 2 regeringsskift i juni 2015 og november 2016 betød, at ansvaret blev fordelt på nye ministre, som derfor har afgivet redegørelser om sagerne. Redegørelser dateret før den 28. november 2016 er afgivet af ministre fra den tidligere regering, mens redegørelser dateret efter den 28. november 2016 er afgivet af ministre fra den nuværende regering. Notatet er struktureret efter de ministerområder, der fremgår af statsregnskabet for 2015. Notatet anvender de titler på ministrene, der var gældende, da redegørelserne blev afgivet.

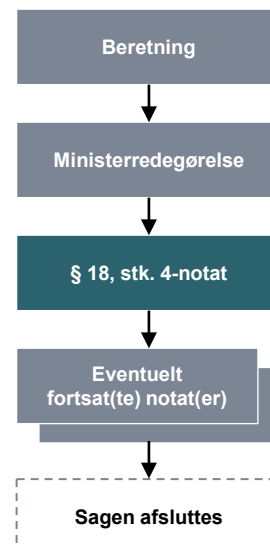
KONKLUSION

Rigsrevisionen vurderer, at sagen om revisionen af statsregnskabet for 2015 kan afsluttes.

Ministerierne har taget en række relevante initiativer for at rette op på fejl i regnskaberne for 2015 og for at forbedre forvaltningen og aflæggelsen af kommende regnskaber. Rigsrevisionen vil gennemgå og vurdere initiativerne i forbindelse med årsrevisionen. Rigsrevisionen vil rapportere om udviklingen i udvalgte sager i de kommende beretninger om revisionen af statsregnskabet. Rigsrevisionens opfølgning vil bl.a. omhandle flere virksomheders arbejde med:

- at forbedre regnskabsforvaltningen
- at sikre et bedre kontrolmiljø
- at forbedre it-sikkerheden.

Sagsforløb for en større undersøgelse

Du kan læse mere om forløbet og de enkelte step på www.rigsrevisionen.dk

I. Baggrund

2. Rigsrevisionen afgav i september 2016 en beretning om revisionen af statsregnskabet for 2015.

3. Da Statsrevisorerne behandlede beretningen, fandt de det tilfredsstillende, at statsregnskabet for 2015 samlet set var rigtigt, dvs. uden væsentlige fejl og mangler, og at staten i alle væsentlige henseender havde etableret forretningsgange og interne kontroller, der understøttede, at staten overholdt bevillingerne og statens regnskabsregler.

Statsrevisorerne så med stor alvor på, at Rigsrevisionen som i tidligere år havde taget forbehold, der vedrørte væsentlige kritiske fejl og mangler i Skatteministeriets og SKATs forvaltning, herunder utilstrækkelig inddrivelse af de offentlige restancer og uberettiget udbetaling af udbytteskat.

Statsrevisorerne påtalte og henledte Folketingets opmærksomhed på, at SKATs mangelfulde kontroller indebar risici for yderligere tab for staten ved andre skattearter, fx selskabsskat, told og moms.

Statsrevisorerne bemærkede også, at Rigsrevisionen havde konstateret svagheder og mangler i flere virksomheders regnskabsforvaltning. Størstedelen af disse svagheder og mangler kan imødegås ved større fokus på overholdelse af regler og it-sikkerhed samt styrkelse af virksomhedernes kontrolmiljø.

4. Dette notat indeholder Rigsrevisionens vurdering af de initiativer, som ministrene har iværksat som følge af beretningen. Hver sag indeholder en vurdering af, om sagen kan afsluttes, eller om Rigsrevisionen vil følge sagen i regi af en kommende beretning om revisionen af statsregnskabet. I nogle af sagerne har Rigsrevisionen valgt at afslutte sagen i regi af beretningerne om revisionen af statsregnskabet, men vil have fokus på sagen i årsrevisionen. Hvis revisionen af disse sager giver anledning til væsentlig kritik eller afdækker andre forhold af interesse for Statsrevisorerne, vil Rigsrevisionen tage sagen op i en kommende beretning.

Hele sagen og dens dokumenter kan følges på www.rigsrevisionen.dk og på www.ft.dk/Statsrevisorerne.

II. Gennemgang af ministrenes redegørelser

5. Rigsrevisionen finder generelt ministrenes redegørelser tilfredsstillende, da de har forholdt sig til Statsrevisorernes bemærkninger og beretningens konklusioner.

Store engangsbeløb til ansatte på universiteterne, jf. pkt. 26-49

Uddannelses- og forskningsministerens redegørelse af 15. november 2016

6. Det fremgik af beretningen, at universiteterne i 2015 havde udbetalt 120 mio. kr. i engangsvederlag til ansatte, og at de generelt efterlevede reglerne for udbetaling af engangsvederlag. Undersøgelsen viste samtidig nogle fejl i de fratrædelsesgodtgørelser, som universiteterne havde udbetalt til ansatte i forbindelse med, at de havde fratrukket deres stillinger.

Uddannelses- og forskningsministeren oplyser, at Styrelsen for Videregående Uddannelser (nu Styrelsen for Institutioner og Uddannelsesstøtte) er blevet bedt om at følge op på dette ved at indskærpe og præcisere reglerne for fratrædelsesgodtgørelser over for universiteterne.

Rigsrevisionen finder dette tilfredsstillende og vurderer, at sagen kan afsluttes.

Status for logning og overvågning af dataaktivitet, jf. pkt. 50-60

Finansministerens redegørelse af 9. november 2016

Social- og indenrigsministerens redegørelse af 25. november 2016

Sundheds- og ældreministerens af 25. november 2016

Forsvarsministerens redegørelse af 6. december 2016

Justitsministerens redegørelse af 9. december 2016

Erhvervsministerens redegørelse af 9. januar 2017

7. Det fremgik af beretningen, at alle 6 virksomheder i undersøgelsen havde mangler i deres logning og overvågning af dataaktivitet. Virksomhederne manglede et tilstrækkeligt overblik over de store mængder logdata, der automatisk bliver skabt i deres it-systemer, og 5 af virksomhederne havde et uforholdsmæssigt stort antal administratoradgange til logdataene. Risikoen ved en mangelfuld logning og overvågning er, at virksomhederne ikke opdager misbrug af deres data og it-systemer eller ikke har mulighed for at reagere hurtigt nok.

De 6 virksomheder i undersøgelsen er Statens It, Social- og Indenrigsministeriets departement, Sundhedsdatastyrelsen, Forsvarsministeriets Kapacitetsansvarlig Koncern It, Domstolsstyrelsen og Finanstilsynet.

Finansministeren oplyser, at Statens It har oplyst, at de fortsat systematisk vil opsamle og håndtere logs.

Social- og indenrigsministeren oplyser, at ministeriet har etableret en Security Information Event Management-løsning (SIEM), der understøtter logning og overvågning af dataaktiviteten.

Sundheds- og ældreministeren oplyser, at Sundhedsdatastyrelsen er ved at konsolidere og udbrede styrelsens SIEM-løsning.

Forsvarsministeren oplyser, at Koncern It er i gang med at implementere yderligere logning, herunder log-management, bl.a. på baggrund af aktuelle trusler.

Justitsministeren oplyser, at Domstolsstyrelsen har etableret logning og overvågning af alle it-systemer.

Erhvervs- og vækstministeren oplyser, at ministeriet har etableret et SIEM-system, der lagrer alle logs centralt og giver mulighed for alarmer og løbende rapportering.

Rigsrevisionen vil have fokus på virksomhedernes arbejde med at styrke logningen og overvågningen af deres dataaktivitet i forbindelse med it-revisionen. Rigsrevisionen vurderer, at den tværgående undersøgelse kan afsluttes.

§ 5. Statsministeriet, jf. beretningens pkt. 61-62

Statsministerens redegørelse af 3. oktober 2016

8. Rigsrevisionen har ikke bemærkninger til statsministerens redegørelse.

§ 6. Udenrigsministeriet, jf. beretningens pkt. 63-67
Udenrigsministerens redegørelse af 11. november 2016

Udenrigsministeriet forvaltning af eksportfremmeområdet er mangelfuld

9. Det fremgik af beretningen, at forvaltningen af eksportfremmeområdet var mangelfuld.

Udenrigsministeren oplyser, at han er enig i Rigsrevisionens kritik og har iværksat en række initiativer for at sikre en bedre dokumentation for faktureringen af eksportfremmesager. Udenrigsministeriet har særligt fokus på at styrke repræsentationernes efterlevelse af regler og procedurer på området, styrke de interne kontroller og sikre en bedre systemmæssig understøttelse af tidsregistrering og fakturering.

Udenrigsministeriet har arbejdet på at styrke såvel formidlingen af regler og procedurer som de interne kontroller. En ny og forbedret systemmæssig understøttelse forventes implementeret i løbet af 1. kvartal 2017.

Rigsrevisionen finder initiativerne nødvendige og vil følge Udenrigsministeriets arbejde med at styrke forvaltningen af eksportfremmeområdet.

§ 7. Finansministeriet, jf. beretningens pkt. 68-73
Finansministerens redegørelse af 9. november 2016

Genudlån til Ring 3 Letbane I/S uden bevillingsmæssig hjemmel i departementet

10. Det fremgik af beretningen, at Finansministeriet havde afholdt udgifter på ca. 110 mio. kr. til genudlån til Ring 3 Letbane I/S uden bevillingsmæssig hjemmel, og at ministeriet ikke opdagede fejlen ved kontrollen af månedsregnskaberne eller ministeriets årsregnskab for 2015. Desuden undlod ministeriet at oplyse om den manglende bevilling i de regnskabsmæssige forklaringer til brug for Rigsrevisionens revision, selv om ministeriet på det tidspunkt var blevet opmærksom på fejlen. Dette fandt Rigsrevisionen utilfredsstillende.

Finansministeren tager kritikken til efterretning og oplyser, at der har været tale om en procedurefejl i både Finansministeriet og Nationalbanken. Der er iværksat en ændring af procedurerne for at sikre kontrol af den bevillingsmæssige hjemmel, inden Nationalbanken udbetaler genudlån, ligesom Finansministeriets Koncernøkonomi vil have fokus på fællesparagrafferne ved den overordnede godkendelse af regnskaberne.

Rigsrevisionen finder det tilfredsstillende, at Finansministeriet har ændret procedurerne for genudlån og kontrol af regnskaberne. Rigsrevisionen vurderer derfor, at sagen kan afsluttes.

11. Sagen om Økonomiservicecentrets udbetalinger af tilskud mv. via den generiske integrationssnitflade (GIS) er behandlet af sætterigsrevisor og fremgår af pkt. 70.

§ 8. Erhvervs- og Vækstministeriet, jf. beretningens pkt. 74-81
Finansministerens redegørelse af 9. november 2016
Erhvervs- og vækstministerens redegørelse af 22. november 2016

Uklarhed om departementets håndtering af Vækstfondens kapitalindskud og tabsdækning

12. I beretningen fandt Rigsrevisionen det usikkert, om 1,2 mia. kr. vedrørende tabsdækning burde være registreret som kapitalindskud, da kapitalindskud ifølge kontoplanen indgår i egenkapitalen, mens tabsdækning løbende mister værdi.

Erhvervs- og vækstministeren oplyser, at tilskud til tabsdækning ikke har karakter af kapitalindskud, men er et tilskud til dækning af tab på en given låne- eller garantiordning. Erhvervs- og Vækstministeriet vil tilrette regnskabet for 2016, så tabsdækningen ikke optages som kapitalindskud eller anden form for fordringer i statsregnskabet. Rigsrevisionen vil følge initiativerne i årsrevisionen.

Rigsrevisionen vurderer, at sagen kan afsluttes.

Departementets har hensat 28,9 mio. kr. for meget til udflytning af statslige arbejdspladser

13. Statsrevisorerne bemærkede, at det statslige regelsæt vedrørende hensættelser er uklart, og at Erhvervs- og Vækstministeriets departement uden tilstrækkelig grundlag havde hensat 28,9 mio. kr. til fremtidige aktiviteter i forbindelse med udflytning af statslige arbejdspladser.

Erhvervs- og Vækstministeriet har besluttet at tilbageføre hensættelserne i 2016 efter drøftelse med Moderniseringsstyrelsen.

Finansministeriet vurderer, at regelsættet om hensættelser er dækkende, men vil overveje, om det kan tydeliggøres. Finansministeren finder det vigtigt, at regelsættet er klart – både for at undgå fejl i regnskabet, og fordi fejlagtige hensættelser utilsigtet kan give ministerierne øgede muligheder for forbrug i efterfølgende år. Moderniseringsstyrelsen vil derfor overveje at tydeliggøre regelsættet med eksempler på, hvornår hensættelser ikke kan anvendes. Styrelsen vil også supplere regelsættet, så det klart fremgår, at tilbageførte hensættelser ikke må øge dispositionsmulighederne.

Rigsrevisionen finder det tilfredsstillende, at Erhvervs- og Vækstministeriet har besluttet at tilbageføre hensættelserne, og at Finansministeriet vil tydeliggøre regelsættet. Rigsrevisionen vurderer, at sagen kan afsluttes.

Patent- og Varemærkestyrelsen har ikke administreret gebyrområder og indtægtsdækket virksomhed tilfredsstillende

14. Statsrevisorerne bemærkede, at flere virksomheder ikke har forvaltet gebyrbelagte områder i overensstemmelse med reglerne.

Det fremgik af beretningen, at Patent- og Varemærkestyrelsen havde væsentlige over- og underskud på de enkelte gebyrområder. Dette medførte, at underskuddet på brugsmøbler og design blev finansieret af overskuddet på patenter, så nogle kunder finansierede en del af ydelserne til kunder på andre gebyrområder.

Erhvervs- og Vækstministeriet har fremsat lovforslag i oktober 2016 med det formål at tydeliggøre, at indtægterne fra de lovbestemte gebyrer kan dække alle de omkostninger, som Patent- og Varemærkestyrelsen har på gebyrområderne.

Det fremgik endvidere af beretningen, at Patent- og Varemærkestyrelsen havde indregnet for få indirekte omkostninger i regnskabet for indtægtsdækket virksomhed. En del af de indirekte omkostninger var i stedet indregnet og afholdt i gebyrregnskabet. Dermed havde kunderne på gebyrområdet finansieret en del af ydelserne til kunderne i den indtægtsdækkede virksomhed.

Erhvervs- og Vækstministeriet har bedt Patent- og Varemærkestyrelsen om at gennemgå sin indtægtsdækkede virksomhed og de bagvedlæggende omkostningskalkulationer med henblik på at gøre beregningerne mere retvisende. Rigsrevisionen vil følge initiativerne i årsrevisionen.

Rigsrevisionen vurderer, at sagen kan afsluttes.

Supplerende oplysning om DanPilots økonomi ved fremtidige strukturelle ændringer

15. Det fremgik af beretningen, at DanPilot står over for en delvis konkurrenceudsættelse fra januar 2016 frem mod en fuld konkurrenceudsættelse i 2020. Det er Rigsrevisionens vurdering, at DanPilot står over for væsentlige økonomiske udfordringer ved de fremtidige strukturelle ændringer af virksomhedens rammebetingelser. Rigsrevisionen og medrevisor medtog en supplerende oplysning herom i revisionspåtegningen.

Erhvervs- og vækstministeren oplyser, at Erhvervs- og Vækstministeriet som led i sin ejerskabsudførelse har iværksat, at DanPilot skal meddele ministeriet om væsentlige risici for virksomheden.

Rigsrevisionen vil i den årlige revision af DanPilot have fokus på, om Erhvervs- og Vækstministeriet som stifter er opmærksom på eventuelle strukturelle ændringer og i givet fald sikrer gennemførelsen af fornødne tiltag.

Rigsrevisionen vurderer, at sagen kan afsluttes.

§ 9. Skatteministeriet, jf. beretningens pkt. 82-106

Finansministerens redegørelse af 9. november 2016

Skatteministerens redegørelse af 22. november 2016

16. Statsrevisorerne så med stor alvor på Rigsrevisionens 2 forbehold vedrørende væsentlige kritiske fejl og mangler i Skatteministeriets og SKATs forvaltning.

Statsrevisorerne påtalte og henledte Folketingets opmærksomhed på, at SKATs mangelfulde kontroller indebar risici for yderligere tab for staten ved andre skattearter, fx selskabsskat, told og moms.

Forbehold for SKATs forretningsgange og interne kontroller på § 9

17. Rigsrevisionen tog i beretningen forbehold for SKATs regnskabsforvaltning på § 9, der var svag og mangelfuld. Trods forbedringstiltag var der stadig en række svagheder i de forretningsgange og interne kontroller, som skulle understøtte regnskabsforvaltningen.

Skatteministeren oplyser, at SKAT har igangsat en række initiativer, som endnu ikke er fuldt implementeret. SKAT foretager bl.a. en grundig gennemgang af alle væsentlige instrukser, så det fremadrettet sikres, at forretningsgange og kontrolprocedurer er beskrevet tydeligt og med en klar ansvarsfordeling mellem relevante enheder. Derudover har SKAT nu rent organisatorisk placeret regnskabsansvaret entydigt med en regnskabschef for SKATs § 9-regnskab.

Rigsrevisionen vil følge sagen.

Forbehold for forretningsgange og interne kontroller på § 38

18. Rigsrevisionen tog i beretningen forbehold for regnskabsforvaltningen på § 38, der var svag og utilstrækkelig. SKATs forretningsgange og interne kontroller var ikke i alle væsentlige henseender i overensstemmelse med statens regnskabsregler og understøttede ikke, at SKAT aflagde et rigtigt regnskab og overholdt disponeringsreglerne. Ligeledes havde SKAT ikke i tilstrækkelig grad organiseret regnskabsforvaltningen hensigtsmæssigt, og SKAT manglede entydigt at placere opgaven med og ansvaret for at udarbejde dokumentations- og regnskabsmateriale. Dette medførte, at ansvaret for de enkelte kontroller ikke var klart. Endvidere aflagde SKAT ikke regnskabet efter optjeningsprincippet på § 38.

Skatteministeren oplyser, at der fortsat er behov for at styrke både forretningsgange og interne kontroller på en række områder i SKAT. SKAT har bl.a. derfor taget initiativ til investeringsplanen "Et nyt skattevæsen – Ny organisering, flere medarbejdere og velfungerende it". Planen skal skabe nye organisatoriske rammer, sikre en styrket og fokuseret driftsledelse, styrke fagligheden på de enkelte områder, give et større ledelsesmæssigt fokus, forbedre muligheden for effektiv styring og give en mere klar ansvarsfordeling i forhold til de enkelte områder. Arbejdet er påbegyndt i efteråret 2016. SKAT har endvidere igangsat et projekt, hvor det i samarbejde med Moderniseringsstyrelsen vil blive vurderet, om regnskabet tilføres merværdi, hvis indregningskriterierne omlægges til optjeningsprincippet.

Rigsrevisionen vil følge sagen.

Uhensigtsmæssig organisering af regnskabsforvaltningen og svagt kontrolmiljø

19. Det fremgik af beretningen, at SKAT ikke i tilstrækkelig grad havde organiseret regnskabsforvaltningen hensigtsmæssigt, hvilket medførte et svagt kontrolmiljø på udbytteskat, selskabsskat og tilgodehavender.

Skatteministeren oplyser, at SKAT har etableret en monitoreringsenhed, der løbende skal overvåge udbetalinger fra SKAT for at sikre, at udbetalinger ikke sker på et fejlagtigt eller svigmæssigt grundlag. SKAT har desuden udviklet et nyt og styrket kontrolkoncept, som rulles ud i de underliggende forretningsenheder den 1. november 2016. Formålet er at sikre, at alle relevante forretningsenheder udfører kontroller efter de samme standarder. Derudover har SKAT skabt et samlet overblik over de interne kontroller, der skal udføres frem til årsafslutningen 2016, ligesom alle kontroller fremover vil blive samlet ét sted. Det samlede overblik vil bidrage til at understøtte og sikre, at kontrollen er fuldstændig.

Rigsrevisionen vil følge sagen.

It-systemer – regnskabsmæssige sammenhænge, kontroller og afstemning af data

20. Det fremgik af beretningen, at SKAT ikke havde et tilstrækkeligt overblik over de regnskabsmæssige sammenhænge mellem it-systemerne, SKATs krav til interne kontroller var ikke defineret, og SKAT afstemte ikke data mellem it-systemerne i tilstrækkeligt omfang.

Skatteministeren oplyser, at SKAT har igangsat et 2-årigt projekt, hvor alle relevante systemoverførsler vil blive gennemgået. Formålet er at imødegå de anførte kritikpunkter og nedbringe den regnskabsmæssige risiko, herunder minimere risici ved dataoverførsel mellem it-systemer.

Rigsrevisionen vil følge sagen.

Regnskabsdata fra DMO (Debitor-Motor Opkrævning)

21. Det fremgik af beretningen, at SKAT ikke i tilstrækkeligt omfang havde udført kontroller for at sikre en fuldstændig og nøjagtig bogføring af de regnskabsdata, der blev overført til DMO. SKAT undlod at tilskrive renter på en lang række virksomheders for sent betalte fordringer, da der fortsat var problemer med renteberegningen i DMO.

Skatteministeren oplyser, at SKAT – på baggrund af Rigsrevisionens bemærkninger – siden oktober 2015 har renteberegnet alle virksomheder i DMO.

Rigsrevisionen vil følge sagen.

Manglende forretningsgange og interne kontroller i relation til verserende og afsluttede skattesager

22. Det fremgik af beretningen, at SKAT ikke havde forretningsgange og interne kontroller, der sikrede, at forpligtelser eller tilgodehavender som følge af verserende og afsluttede skattesager blev indregnet i regnskabet.

Skatteministeren oplyser, at SKAT har taget initiativ til at etablere et overblik over væsentlige verserende sager med henblik på at styrke ledelsesinformation og eventuelt indregne en hensættelse pr. 31. december 2016.

Rigsrevisionen vil følge sagen.

SKATs forvaltning af tilgodehavender og restancer

23. Det fremgik af beretningen, at Rigsrevisionen kritiserede SKATs forvaltning af tilgodehavender og restancer på en række områder, bl.a. vedrørende usikkerhed om værdien af SKATs tilgodehavender på § 38, problemer med SKATs inddrivelse af de offentlige restancer og usikkerhed om, hvorvidt SKAT inddriver de offentlige restancer efter reglerne.

Skatteministeren oplyser, at regeringens investeringsplan for inddrivelsesområdet betyder, at der gennemføres en række initiativer frem mod 2020, så inddrivelsen kan blive reetableret og styrket fremadrettet:

- Inddrivelsesopgaven placeres i en ny og specialiseret styrelse for at sikre selvstændigt ledelsesfokus, og hvor organisation og processer mv. redesignes og tilrettelægges i sammenhæng med det kommende it-inddrivelsessystem.
- Der investeres ca. 1,8 mia. kr. i inddrivelsesområdet frem mod 2020. Resurserne vil først og fremmest gå til ansættelse af flere medarbejdere og til udvikling af et nyt it-inddrivelsessystem.
- Der gennemføres en forenkling af inddrivelseslovgivningen for at støtte op omkring udviklingen og en succesfuld implementering af et nyt inddrivelsessystem.

Rigsrevisionen vil følge sagen.

Fejl i opgørelsen og manglende overholdelse af frister for sagsbehandlingstider i SKAT

24. Det fremgik af beretningen, at SKAT i flere tilfælde ikke har overholdt tidsfristen for sagsbehandlingstider, og at SKAT havde fejl i opgørelsen af sagsbehandlingstiden i en række sager.

Skatteministeren oplyser, at SKAT har iværksat initiativer, som skal sikre fokus på både nedbringelse af sagsbehandlingstider og på en korrekt opgørelse af sagsbehandlingstider i SKAT.

Rigsrevisionen vil følge sagen.

Manglende omkostningsfordeling mellem Skatteministeriets departement og SKAT

25. Det fremgik af beretningen, at departementet ikke i sit eget regnskab havde medtaget udgifter til husleje, bygningsdrift, it-drift mv., siden SKAT i 2013 blev udskilt som selvstændig styrelse. Disse omkostninger blev afholdt af SKAT.

Skatteministeren oplyser, at Skatteministeriet arbejder på en model for omkostningsfordeling, som forventes at ligge klar inden udgangen af 2016.

Rigsrevisionen vil følge sagen.

Manglende sparsommelighed ved betaling til Skatteministeriets tidligere departementschef

26. Det fremgik af beretningen, at den tidligere departementschef i Skatteministeriet få måneder før sin fratrædelse modtog et ekstraordinært pensionstilskud på 450.000 kr. efter aftale med Moderniseringsstyrelsen. Videre blev den tidligere departementschef efter sin hjemsendelse tilbudt en anden stilling.

Finansministeren oplyser, at Moderniseringsstyrelsen skulle afslutte en langstrakt og kompleks sag, hvor der ikke var fortilfælde, og hvor alternativet til en mindelig løsning kunne blive en dyr og langstrakt retssag. Ministeren oplyser videre, at det ikke var muligt at tilbyde den tidligere departementschef ansættelse i andre stillinger. Ministeren er enig i, at der skal udvises sparsommelighed også i sager af denne karakter. Den valgte løsning var under de foreliggende omstændigheder samlet set den bedst mulige.

Skatteministeren har noteret sig Rigsrevisionens bemærkninger om manglende sparsommelighed i sagen.

Rigsrevisionen finder, at det vedrører en enkeltstående sag, og vurderer på den baggrund, at sagen kan afsluttes.

Fortsat utilstrækkelig it-sikkerhed i SKAT

27. Det fremgik af beretningen, at SKAT havde væsentlige udfordringer med it-sikkerheden, bl.a. fordi der var utilstrækkelige generelle it-kontroller (basiskontroller) og svage kontroller i TastSelvBorger og eIndkomst. Rigsrevisionen fandt det nødvendigt, at SKAT sætter fokus på at forbedre it-sikkerheden.

Skatteministeren oplyser, at it-sikkerheden i SKAT skal være i orden, og at styring og kontroller i relation til it-systemerne skal være betryggende. SKAT finder det desuden vigtigt, at der stilles krav til leverandørers it-sikkerhed.

SKAT har i maj 2016 opdateret it-konsulentrammeaftalen med klare krav til it-sikkerheden og konsekvenser ved brud på it-sikkerheden. SKAT vil inden udgangen af 2016 opdatere sikkerhedsbilaget til it-driftsaftaler for at optimere sikkerhedskravene til eksterne it-leverandører. SKAT har desuden implementeret et nyt fælles værktøj og fælles processer for programændringer.

Skatteministeren oplyser supplerende, at SKAT har taget initiativ til forbedringer af kontrollerne i TastSelvBorger, og SKAT har nedsat en gruppe, som overvåger misbrug i systemet. SKAT har endvidere implementeret en række kontroller i eIndkomst, og strategien for eIndkomst for perioden 2016-2018 vil omhandle indsatsen mod svig. Endelig arbejder SKAT på at implementere en løsning til en afstemningsmodel, der skal eliminere muligheden for fejl i udstillingen af oplysninger i systemet.

Rigsrevisionen finder det positivt, at SKAT har taget initiativ til at forbedre it-sikkerheden. Rigsrevisionen vil følge sagen.

§ 10. Økonomi- og Indenrigsministeriet, jf. beretningens pkt. 107-108

Social- og indenrigsministerens redegørelse af 25. november 2016

28. Rigsrevisionen har ikke bemærkninger til social- og indenrigsministerens redegørelse.

§ 11. Justitsministeriet, jf. beretningens pkt. 109-114

Justitsministerens redegørelse af 22. november 2016

Væsentlige fejl i hensættelser til skyldige feriepenge hos politiet og anklagemyndigheden

29. Det fremgik af beretningen, at Rigspolitiets hensættelser til skyldige feriepenge ikke var opgjort i overensstemmelse med Moderniseringsstyrelsens vejledning herom.

Justitsministeren oplyser, at Rigspolitiet har forelagt spørgsmålet for Moderniseringsstyrelsen, der har vurderet, at Rigspolitiet som udgangspunkt følger vejledningens principper. Sagen har dog givet Moderniseringsstyrelsen anledning til nærmere at undersøge ordlyden i vejledningen. Det forventes, at dette vil føre til, at politiet og anklagemyndigheden fremover ændrer regnskabspraksis, og at hensættelsen til skyldige feriepenge bliver korrigeret.

Rigsrevisionen konstaterer, at der ikke endnu foreligger en beslutning om, hvordan korrektionen nærmere skal gennemføres.

Rigsrevisionen vil følge sagen.

Kriminalforsorgen har hensat forpligtelser i strid med statens regelsæt

30. Det fremgik af beretningen, at Kriminalforsorgen i strid med statens regnskabsregler havde indregnet en hensat forpligtelse til køb af telte, selv om Kriminalforsorgen ikke havde nogen forpligtelse over for tredjemand vedrørende indkøbet. Hensættelsen gjorde det muligt for Kriminalforsorgen at overføre ubrugte bevillinger til 2016, uden at dette fremgik af statsregnskabets bevillingsafregning, hvilket Rigsrevisionen fandt utilfredsstillende.

Rigsrevisionen finder det tilfredsstillende, at Justitsministeriet har rettet henvendelse til Finansministeriet med henblik på en reduktion i Kriminalforsorgens bevillingsramme, så der rettes op på hensættelsen. Rigsrevisionen vurderer på den baggrund, at sagen kan afsluttes.

Utilfredsstillende vagtplanlægning i Kriminalforsorgen

31. Det fremgik af beretningen, at vagtplanlægningen i Statsfængslet Østjylland ikke understøttede en sparsommelig anvendelse af lønmidlerne. Det fremgik videre, at Rigsrevisionen siden 2011 havde rettet kritik af området. Rigsrevisionen fandt det kritisabelt, at Kriminalforsorgens ledelse ikke tidligere havde sikret den nødvendige opfølgning og et tilstrækkeligt tilsyn med fængslernes vagtplanlægning.

Justitsministeren oplyser, at området vil indgå som et centralt tema i et større igangværende analysearbejde af Kriminalforsorgen. Analysen vil bl.a. undersøge muligheden for at optimere arbejdstilrettelæggelsen, herunder styrke vagtplanlægningen ved større grad af kapacitetsstyring med henblik på minimering af over-/merarbejde.

Rigsrevisionen finder Justitsministeriets tiltag nødvendige og vil følge sagen i regi af Statsrevisorernes og Rigsrevisionens beretning nr. 6/2014 om vagtplanlægning i statslige institutioner.

§ 12. Forsvarsministeriet, jf. beretningens pkt. 115-122

Forsvarsministerens redegørelse af 10. november 2016

Mangelfuld projektafslutning og afstemning af NATO-projekter i Forsvarsministeriet

32. Det fremgik af beretningen, at det danske NATO Security Investment Programme (NSIP) havde ca. 50 projekter registreret som aktive, fordi de endnu manglede at blive afsluttet administrativt. Revisionen viste også, at Forsvarsministeriet ikke systematisk havde afstemt Danmarks og NATO's opgørelser over mellemværenderne i NSIP-projekterne gennem en årrække.

Forsvarsministeren oplyser, at Forsvarsministeriet har iværksat en række tiltag for at imødekomme Rigsrevisionens kritik. Ministeriet forventer at igangsætte lukning af hovedparten af danske ikke-aktive projekter inden udgangen 2016.

Rigsrevisionen vil følge sagen.

Tilfælde af manglende sparsommelighed for chefer i Hjemmeværnet

33. Det fremgik af beretningen, at 3 chefer i Hjemmeværnskommandoen i december 2014 fik udbetalt kompensation for mistede fridage. Desuden fremgik det, at Hjemmeværnet i 2 ud af 131 tjenesterejser for chefer ikke fuldt ud havde dokumenteret og kontrolleret rejseudgifterne eller dokumenteret, at der var taget skyldige økonomiske hensyn.

Forsvarsministeren oplyser, at Hjemmeværnet vil være opmærksom på den pågældende kritik i forbindelse med fremtidig arbejdsplanlægning og rejsetilrettelæggelse.

Rigsrevisionen finder dette tilfredsstillende og vurderer derfor, at sagen kan afsluttes.

§ 14. Ministeriet for By, Bolig og Landdistrikter, jf. beretningens pkt. 123-130

Erhvervs- og vækstministerens redegørelse af 22. november 2016

Forbehold for forretningsgange og interne kontroller i departementet

34. Det fremgik af beretningen, at registrering af udgifter, fakturahåndtering m.m. for det nedlagte Ministerium for By, Bolig og Landdistrikter blev foretaget på et mangelfuldt grundlag, bl.a. fordi Erhvervs- og Vækstministeriet ikke havde adgang til kritisk viden efter nedlæggelsen af Ministeriet for By, Bolig og Landdistrikter.

Erhvervs- og vækstministeren oplyser, at Rigsrevisionens forbehold for udvalgte forretningsgange og kontroller i det tidligere ministerium anerkendes, og at dette også afspejler det forbehold, som Erhvervs- og Vækstministeriet selv har taget i forhold til Ministeriet for By, Bolig og Landdistrikters årsrapport.

Da Ministeriet for By, Bolig og Landdistrikter er nedlagt, vurderer Rigsrevisionen, at sagen kan afsluttes.

Usikkerhed om årsresultatet på gebyrordninger mv. i departementet

35. Statsrevisorerne bemærkede, at flere virksomheder ikke har forvaltet gebyrbelagte områder i overensstemmelse med reglerne.

Det fremgik af beretningen, at Erhvervs- og Vækstministeriet havde anvendt budgettal til at opgøre omkostningerne på gebyrordningerne, hvilket medførte, at det var uklart, om taksterne for gebyrordningerne havde afspejlet omkostningerne.

Erhvervs- og vækstministeren oplyser, at Erhvervs- og Vækstministeriet ved regnskabsafleggelsen ikke havde andet valg end at lægge budgettal til grund, da der manglede tidsregistreringsdata, da Ministeriet for By, Bolig og Landdistrikters medarbejdere på dette tidspunkt var fordelt på 13 institutioner. Ministeren oplyser endvidere, at den fremadrettede administration af gebyrordningerne vil ske i overensstemmelse med gældende regler og anerkendt praksis, hvor der lægges tidsregistreringsdata til grund for opgørelse af gebyromkostningerne.

Rigsrevisionen vil følge gebyrområderne i forbindelse med årsrevisionen af Geodatastyrelsen og Erhvervsstyrelsen.

Rigsrevisionen vurderer, at sagen kan afsluttes.

Departementets administration af Topledernetværket

36. Det fremgik af beretningen, at Ministeriet for By, Bolig og Landdistrikter havde administreret regnskabet for foreningen Topledernetværket under departementets almindelige virksomhed i perioden 2011-2014.

Erhvervs- og vækstministeren er enig i, at Ministeriet for By, Bolig og Landdistrikter ikke burde have inkluderet Topledernetværkets økonomi i ministeriets egen driftsøkonomi. Erhvervs- og Vækstministeriet har efterfølgende iværksat en ekstern gennemgang med henblik på at dokumentere udbetalingerne til Topledernetværket på henholdsvis 315.000 kr. og 137.000 kr. Efter gennemgangen er ministeriet af den opfattelse, at der er dokumentation for, at Topledernetværket har afholdt alle relevante udgifter.

Rigsrevisionen finder det tilfredsstillende, at Erhvervs- og Vækstministeriet har sandsynliggjort, at Topledernetværket ikke uretmæssigt har fået udbetalt midler fra ministeriets driftsøkonomi. Rigsrevisionen har fået forelagt materialet fra gennemgangen og vurderer på den baggrund, at sagen kan afsluttes.

Departementet har hensat i strid med statens regler

37. Det fremgik af beretningen, at Erhvervs- og Vækstministeriet havde hensat 1,0 mio. kr. til uforudsete udgifter og 1,1 mio. kr. til tab på debitorer i Ministeriet for By, Bolig og Landdistrikters regnskab.

Erhvervs- og vækstministeren oplyser, at Erhvervs- og Vækstministeriet hensatte til tab på forfaldne debitorer og uforudsete udgifter, fordi der ikke var afsat centrale puljer eller anden form for finansiering til dette, og fordi det var et ønske fra de 4 ministerier, der modtog ansvarsområderne efter nedlukningen af Ministeriet for By, Bolig og Landdistrikter.

Rigsrevisionen finder stadig, at Erhvervs- og Vækstministeriet har hensat beløb i strid med regelsættet for hensættelser, og at manglende bevilling e.l. ikke kan godtgøre hensættelserne i regnskabet for 2015. Rigsrevisionen vil derfor have fokus på udligning af hensættelserne i forbindelse med den afsluttende revision og bevillingskontrollen for regnskabet for 2016.

Rigsrevisionen vurderer, at sagen kan afsluttes.

§ 15. Ministeriet for Børn, Ligestilling, Integration og Sociale Forhold, jf. beretningens pkt. 131-134

Social- og indenrigsministerens redegørelse af 25. november 2016

Mangelfuld debitoradministration i SFI – Det Nationale Forskningscenter for Velfærd

38. Det fremgik af beretningen, at SFI havde tilgodehavender, der skulle have været indbetalt til SFI helt tilbage til 2013. Rigsrevisionen har tidligere kritiseret SFI for samme forhold i forbindelse med årsrevisionen. SFI's samlede tilgodehavender var siden 2014 steget med 6,8 mio. kr. Heraf udgjorde stigningen i debitorer over 90 dage 5,4 mio. kr.

Social- og indenrigsministeren oplyser, at SFI har skærpet opmærksomheden mod faktureringsrutiner og konsekvent inddrivelse af tilgodehavender, idet der i samarbejde med Statens Administration er indført en ny fast og dokumenteret rykkerprocedure. Ministeren oplyser yderligere, at der i SFI udvikles et regningsstyringsark, som skal lette overblikket over opfølgningen på forfaldne poster fordelt på alle SFI's debitorer.

Rigsrevisionen vil følge sagen.

Utilstrækkelig it-sikkerhed i SFI – Det Nationale Forskningscenter for Velfærd

39. Det fremgik af beretningen, at it-sikkerheden i SFI var utilstrækkelig.

Social- og indenrigsministeren oplyser, at SFI har afhjulpet Rigsrevisionens fremhævede kritikpunkter, bl.a. ved at begrænse antallet af konti med udvidede administratorrettigheder og lokaladministratorrettigheder. Desuden har Social- og Indenrigsministeriet i 2016 i forlængelse af Rigsrevisionens kritik gennemført et udvidet tilsyn med it-sikkerheden i SFI. Ministeriet forventer derudover at indarbejde særskilte resultatmål for SFI's fortsatte indsats på området i ministeriets resultatplan for 2017 for SFI. Rigsrevisionen vil følge initiativerne i årsrevisionen.

Rigsrevisionen vurderer, at sagen kan afsluttes.

§ 16. Sundheds- og Ældreministeriet, jf. beretningens pkt. 135-141

Sundheds- og ældreministerens redegørelse af 28. november 2016

Departementet har ikke bevillingsmæssig hjemmel til gratis vaccine

40. Det fremgik af beretningen, at der manglede bevillingsmæssig hjemmel til at finansiere gratis influenzavaccination for en personkreds efter sundhedslovens nærmere fastsatte regler i bekendtgørelsen, herunder bl.a. personer med svær overvægt og gravide i 2. og 3. trimester.

Sundheds- og ældreministeren oplyser, at departementet i forbindelse med udarbejdelsen af forslag til finansloven for 2017 har sikret bevillingsmæssig hjemmel til at afholde gratis influenzavaccination til den udvidede personkreds.

Rigsrevisionen finder dette tilfredsstillende og vurderer, at sagen kan afsluttes.

Fortsat forsinket kvalitetskontrol hos Statens Serum Institut

41. Det fremgik af beretningen, at Statens Serum Institut fortsat havde problemer med at skaffe kvalificeret arbejdskraft til kvalitetskontrol af vaccineproduktionen og havde i 2014 og 2015 anvendt ekstra resurser på konsulentbistand til at afhjælpe problemerne. De nævnte tiltag havde ikke ført til en ændring i værdien af varer, der lå til behandling under kvalitetskontrollen. Rigsrevisionen fandt, at fremdriften i kvalitetskontrollen ikke var tilstrækkelig, og at risikoen for at betale bod til ordregiverne var øget.

Sundheds- og ældreministeren noterer sig Rigsrevisionens bemærkninger og kan samtidig oplyse, at Statens Serum Instituts samlede økonomi, herunder vaccineproduktionens økonomi, er blevet forværret i løbet af 2015 og 2016. Det skyldes bl.a. it-udgifter relateret til etablering af it-systemer som led i frasalget af Diagnostica og Statens Serum Instituts vaccineproduktion, brug af konsulenter i frasalgsprocessen, fortsat manglende frigivelser af vacciner med deraf følgende lagernedskrivninger og tab af indtægter hovedsageligt som følge af stor personaleudskiftning og produktionsnedbrug.

Sundheds- og ældreministeren bemærker, at den underskudsgivende vaccineproduktion har været den primære årsag til, at salgsprocessen blev igangsat i 2014, og at salget af Statens Serum Instituts vaccineproduktion forventes endeligt gennemført den 16. januar 2017.

Sundheds- og ældreministeren vender tilbage med en redegørelse til Statsrevisorerne om håndteringen af Statens Serum Instituts samlede økonomi i 2016 og 2017, når Finansudvalget har modtaget aktstykke herom den 30. november 2016.

Rigsrevisionen vil følge salgsprocessen i Statens Serum Institut.

Sundhed.dk har ikke overholdt udbudsreglerne

42. Statsrevisorerne fandt det ikke tilfredsstillende, at udbudsreglerne ikke var overholdt.

Det fremgik af beretningen, at Sundhed.dk i 2014 indgik en aftale med et konsulentfirma om levering af en it-udviklingschef på en tidsbegrænset kontrakt, uden at aftalen havde været i EU-udbud.

Sundheds- og ældreministeren oplyser, at Sundhed.dk har taget kritikken til efterretning og fremadrettet vil sikre, at der kommer endnu større fokus på overholdelse af udbudsreglerne.

Sundheds- og ældreministeren oplyser, at Sundhed.dk har iværksat initiativer, der skal bidrage til større fokus på contract management og udbud. De iværksatte initiativer omfatter opkvalificering af medarbejdere og ledere, udarbejdelse af procedurer for kontrakt- og udbudshåndtering og interne workshops med det formål, at udbudsreglerne og den nye udbudslov får større fokus i organisationen.

Rigsrevisionen finder det tilfredsstillende, at Sundhed.dk har taget initiativer, der skal medvirke til at sikre et større fokus på overholdelse af udbudsreglerne. Rigsrevisionen vurderer på den baggrund, at sagen kan afsluttes.

Utilstrækkelig styring af it-sikkerheden i sundhedsdatanettet hos MedCom

43. Statsrevisorerne kritiserede, at MedCom's utilstrækkelige styring af it-sikkerheden i sundhedsdatanettet kan have alvorlige konsekvenser for patienters liv og helbred, hvis ikke it-driften hurtigt kan genoprettes ved nedbrud eller hackerangreb.

Det fremgik af beretningen, at MedCom's styring af it-sikkerheden i sundhedsdatanettet var utilstrækkelig.

Sundheds- og ældreministeren oplyser, at MedCom's formandskab har taget konklusionerne i Rigsrevisionens beretning til efterretning og bl.a. har sikret, at it-sikkerhedsarbejdet for sundhedsdatanettet har fået større fokus i MedCom's styregruppe. MedCom vil udbedre de nævnte forhold.

Rigsrevisionen vil følge sagen.

§ 17. Beskæftigelsesministeriet, jf. beretningens pkt. 142-144

Beskæftigelsesministerens redegørelse af 25. november 2016

Utilstrækkeligt datagrundlag for fastsættelse af gebyrer i Arbejdsskadestyrelsen

44. Statsrevisorerne bemærkede, at flere virksomheder ikke havde forvaltet gebyrbelagte områder i overensstemmelse med reglerne.

Det fremgik af beretningen, at Arbejdsskadestyrelsen havde fastsat sine gebyrer på et mangelfuldt grundlag, idet styrelsen i en årrække havde undladt at opgøre omkostningerne forbundet med de forskellige gebyrer. Styrelsen kunne således hverken dokumentere, om kunderne betalte den rigtige pris for de forskellige gebyrbelagte ydelser, eller om underskud på ét gebyr blev finansieret af overskuddet fra et andet.

Beskæftigelsesministeren erklærer sig enig med Rigsrevisionen i, at det ikke er tilfredsstillende, at Arbejdsskadestyrelsen har fastsat sine gebyrer på et mangelfuldt grundlag. Ministeren bemærker endvidere, at Arbejdsskadestyrelsen har revideret sit koncept for prisfastsættelse af gebyrer. Det nye koncept, der træder i kraft i 2017, omfatter en forenkling af takststrukturen og en systemunderstøttelse, som muliggør en fastsættelse af gebyrer på de enkelte takstområder ud fra de faktiske omkostninger. Endelig oplyser ministeren, at behandlingen af arbejdsskadesager pr. 1. juni 2016 er overgået til Arbejdsmarkedets Erhvervs sikring. Rigsrevisionen vil følge området i den årlige revision af Beskæftigelsesministeriets tilsyn med Arbejdsmarkedets Erhvervs sikring.

Rigsrevisionen konstaterer, at Arbejdsskadedstyrelsen i 2017 vil implementere et nyt koncept for priskalkulation af gebyrer. Rigsrevisionen forventer, at implementeringen af det nye koncept følger tidsplanen, og at konceptet gør det muligt at beregne gebyrerne korrekt.

Rigsrevisionen vurderer, at sagen kan afsluttes.

§ 19. Uddannelses- og Forskningsministeriet, jf. beretningens pkt. 145-148

Uddannelses- og forskningsministerens redegørelse af 15. november 2016

Mangelfuld regnskabspraksis hos Arkitektskolen Aarhus

45. Det fremgik af beretningen, at Arkitektskolen Aarhus ikke havde fulgt de statslige regnskabsregler for hensatte forpligtelser og aktivering af anlægsaktiver. Det medførte, at årets resultat blev 5,8 mio. kr. for lavt.

Uddannelses- og forskningsministeren oplyser, at Styrelsen for Videregående Uddannelser (nu Styrelsen for Institutioner og Uddannelsesstøtte) er blevet bedt om at indskærpe reglerne over for skolen. Rigsrevisionen vil have fokus herpå i den årlige revision.

Rigsrevisionen vurderer, at sagen kan afsluttes.

§ 20. Undervisningsministeriet, jf. beretningens pkt. 149-154

Ministeren for børn, undervisning og ligestillings redegørelse af 10. november 2016

Øget opsparring i departementet

46. Det fremgik af beretningen, at kontoen for deltagerstøtte i erhvervsrettet voksen- og efteruddannelse (VEU) over flere år havde haft en stigende saldo, som skyldtes faldende elevtal. Opsparingen var i 2015 øget til 2,5 mia. kr.

Ministeren for børn, undervisning og ligestilling oplyser, at det på kort sigt i forbindelse med trepartsaftalen er aftalt, at VEU-bidraget for arbejdsgiverne skal nedsættes med 140 mio. kr. i 2017. Dette vil være medvirkende til, at der lægges en dæmper for den øgede opsparring.

Det er herudover aftalt mellem regeringen og arbejdsmarkedets parter, at håndteringen af opsparringen på VEU-godtgørelsen skal drøftes med udgangspunkt i anbefalingerne fra den nedsatte ekspertgruppe om voksen-, efter- og videreuddannelse. Ekspertgruppen skal tilvejebringe den nødvendige viden for at drøfte fremtidens VEU. Ekspertgruppen skal afrapportere til regeringen og arbejdsmarkedets parter inden udgangen af maj 2017 med henblik på, at der kan aftales ændringer i VEU-systemet ved nye trepartsforhandlinger, som starter op, når de private overenskomstforhandlinger er afsluttet i 2017.

Rigsrevisionen vil følge sagen.

§ 21. Kulturministeriet, jf. beretningens pkt. 155-163

Kulturministerens redegørelse af 21. november 2016

Manglende udbud af forpagtningsaftale hos Det Danske Filminstitut

47. Statsrevisorerne fandt det ikke tilfredsstillende, at udbudsreglerne ikke var overholdt.

Det fremgik af beretningen, at Det Danske Filminstitut i 2015 havde indgået en ny forpagtningsaftale med den hidtidige forpagter af instituttets restaurant og kantine uden forudgående udbud og anden form for konkurrenceudsættelse. Den tidligere forpagtningsaftale havde senest været i udbud i 2010 og ophørte med udgangen af 2015.

Kulturministeren oplyser, at Det Danske Filminstitut vil lægge stor vægt på at følge gældende indkøbsregler og nøje vurdere, om køb skal i udbud. Institutet vil tydeliggøre henvisningen til Kulturministeriets fælles retningslinjer for indkøb og udbud i instituttets regnskabsinstruks. Ministeren tilføjer, at ministeriet løbende gennemfører kurser og vejleder institutionerne om udbudsreglerne.

Rigsrevisionen finder det tilfredsstillende, at Kulturministeriet har taget initiativ til at sikre, at udbudsreglerne overholdes. Rigsrevisionen vurderer på den baggrund, at sagen kan afsluttes.

Nationalmuseet har væsentlig fejl i hensættelse til skyldige feriepenge

48. Det fremgik af beretningen, at Nationalmuseet ikke har beregnet og hensat et tilstrækkeligt beløb til skyldige feriepenge for 2015. Museet har ikke kunnet opgøre et pålideligt antal skyldige feriedage pr. 31. december 2015. Rigsrevisionen vurderer, at forpligtelsen skulle have været på samme niveau som i 2014. Museets overskud på 0,2 mio. kr. i 2015 ville dermed være et underskud på 4,6 mio. kr.

Kulturministeren oplyser, at Nationalmuseet har taget Rigsrevisionens vurdering til efterretning og fremadrettet vil opgøre og dokumentere skyldige feriepengeforpligtelser på en korrekt måde.

Rigsrevisionen finder det tilfredsstillende, at Kulturministeriet har taget initiativ til, at feriepengeforpligtelsen opgøres korrekt. Rigsrevisionen vurderer på den baggrund, at sagen kan afsluttes.

Utilstrækkelig it-sikkerhed hos Statens Museum for Kunst

49. Det fremgik af beretningen, at it-sikkerheden hos Statens Museum for Kunst var utilstrækkelig.

Statens Museum for Kunst forventer, at det nuværende it-system Corpus erstattes af det nye fælles museumssystem SARA medio 2017. Museet vil i samarbejde med Slots- og Kulturstyrelsen undersøge mulighederne for at etablere en systemunderstøttet funktionsadskilt kontrol af ændringer i værkernes fortrolige oplysninger, fx vedrørende værkernes placering og værdi.

Statens Museum for Kunst har skærpet sikkerheden i Corpus, bl.a. ved at begrænse kredsen af medarbejdere, der kan oprette og redigere oplysninger om værkerne samt registrere oplysninger om værkernes fysiske placering. Ingen medarbejdere har længere adgang til udviklings-, test- og produktionsmiljøerne. Museet har desuden øget egenkontrollen af registreringerne i Corpus, indtil SARA tages i brug. Rigsrevisionen vil følge initiativerne i årsrevisionen.

Rigsrevisionen vurderer, at sagen kan afsluttes.

Kunstakademiets Billedkunstskoler har fejlagtigt hensat til ombygning

50. Det fremgik af beretningen, at Kunstakademiets Billedkunstskoler havde hensat 3,5 mio. kr. til forventede følgearbejder efter et ombygningsprojekt på Kunstakademiets Billedkunstskoler. Rigsrevisionen vurderer, at der ikke var grundlag for hensættelsen, da der ikke var tale om en hensættelse til en reetableringsforpligtelse, men om udskudte omkostninger, som først ville blive afholdt i 2016.

Kulturministeren oplyser, at departementet har været i dialog med Kunstakademiets Billedkunstskoler om sagen. Kulturministeriet er enig i, at der efter regnskabsreglerne ikke er grundlag for hensættelsen. Ministeriet har taget Rigsrevisionens bemærkning til efterretning.

Rigsrevisionen vurderer på den baggrund, at sagen kan afsluttes.

Manglende udbud af it-udstyr og it-tjenesteydelser hos Nota

51. Statsrevisorerne fandt det ikke tilfredsstillende, at udbudsreglerne ikke var overholdt.

Det fremgik af beretningen, at Nota i flere tilfælde havde købt varer og tjenesteydelser, uden at købet havde været i EU-udbud, selv om indkøbene oversteg EU's tærskelværdi.

Kulturministeren oplyser, at Nota har oplyst, at de har ændret procedurer for godkendelse af varekøb, og at de i forbindelse med større indkøb vil overveje, om der skal ske et udbud på udbudsportalen. Nota har endvidere taget initiativ til at udarbejde en indkøbspolitik, hvor gældende regler om indkøb og EU-udbud er omtalt.

Rigsrevisionen finder det tilfredsstillende, at Kulturministeriet har taget initiativ til at sikre, at udbudsreglerne overholdes. Rigsrevisionen vurderer på den baggrund, at sagen kan afsluttes.

Manglende udbud og kontrakt på marketingtjenesteydelser på Ordrupgaard

52. Statsrevisorerne fandt det ikke tilfredsstillende, at udbudsreglerne ikke var overholdt.

Det fremgik af beretningen, at Ordrupgaard havde købt marketingtjenesteydelser i forbindelse med udstillinger for i alt 1,4 mio. kr. uden at kunne dokumentere indhentning af alternative tilbud og indgåelse af skriftlig aftale. Derudover havde indkøbet ikke været i EU-udbud, selv om det samlede indkøb oversteg EU's tærskelværdi.

Kulturministeren oplyser, at Ordrupgaard vil tage initiativ til at udarbejde retningslinjer for de typiske indkøb, der skal i EU-udbud. Ordrupgaard har ligeledes oplyst ledere og indkøbere om gældende regler.

Rigsrevisionen finder det tilfredsstillende, at Kulturministeriet har taget initiativ til at sikre, at udbudsreglerne overholdes. Rigsrevisionen vurderer på den baggrund, at sagen kan afsluttes.

§ 22. Kirkeministeriet, jf. beretningens pkt. 164-168

Kirkeministerens redegørelse af 9. november 2016

Periodiseringsfejl i departementet

53. Det fremgik af beretningen, at Kirkeministeriet havde periodiseret 30,4 mio. kr. forkert ved årsafslutningen. Det betød, at regnskabet viste et mindreforbrug på 32,5 mio. kr. på en tilskudskonto for statens andel af præstelønninger og pensionsbidrag i stedet for et mindreforbrug på 2,1 mio. kr. Rigsrevisionen fandt det ikke tilfredsstillende, at departementet havde periodiseret tilskud til præstelønninger forkert.

Kirkeministeren tager Rigsrevisionens bemærkninger til efterretning.

Rigsrevisionen vurderer, at sagen kan afsluttes.

Manglende sparsommelighed ved pensionsindbetaling til en stiftskontorchef

54. Det fremgik af beretningen, at en tidligere stiftskontorchef havde modtaget et ekstraordinært pensionstilskud på 278.000 kr. som et engangsbeløb, kort før vedkommende blev pensioneret. Det medførte, at Kirkeministeriet havde afholdt en udgift, uden at der havde været en forpligtelse, og uden at der var en udsigt til at få en egentlig modydelse for udgiften. Rigsrevisionen fandt derfor, at ministeriet i højere grad burde have udvist sparsommelighed i sagen.

Kirkeministeren tager Rigsrevisionens bemærkninger til efterretning.

Rigsrevisionen vurderer, at sagen kan afsluttes.

Behov for forbedringer i Folkekirkens forsikringsenhed

55. Det fremgik af beretningen, at der var behov for forbedringer i Folkekirkens forsikringsenhed. Desuden havde forsikringsenheden ikke været selv bærende, hvilket Rigsrevisionen ikke fandt tilfredsstillende. I 2015 modtog forsikringsenheden et engangsbeløb, og priserne blev justeret. Kirkeministeriet oplyste, at der også ville blive en økonomisk udfordring i 2016, da it-løsningen først ville være på plads pr. 1. januar 2017.

Kirkeministeren tager Rigsrevisionens bemærkninger til efterretning.

Rigsrevisionen vil følge området i forbindelse med årsrevisionen og vurderer, at sagen kan afsluttes.

§ 23. Miljøministeriet, jf. beretningens pkt. 169-171

Finansministerens redegørelse af 9. november 2016

Usikkerhed om værdien af Naturstyrelsens grunde

56. Det fremgik af beretningen, at der var usikkerhed om værdien af Naturstyrelsens grunde.

Finansministeren oplyser, at der er opnået enighed mellem Finansministeriet og Miljø- og Fødevareministeriet om en model, hvor der fremadrettet er sammenhæng mellem den regnskabsmæssige registrering og Naturstyrelsens arealstyring. Modellen sikrer endvidere, at værdiansættelsen af arealerne fremadrettet løbende vil blive reguleret i overensstemmelse med SKATs vurderinger i Statens Salgs- og Vurderingsregister.

Rigsrevisionen vurderer på den baggrund, at sagen kan afsluttes.

§ 24. Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri, jf. beretningens pkt. 172-176

Miljø- og fødevareministerens redegørelse af 7. november 2016

Uregelmæssigheder i Videncenter for Svineproduktion

57. Det fremgik af beretningen, at der var uregelmæssigheder i 5 projekter, hvor Videncenter for Svineproduktion havde modtaget tilskud fra nationale midler i 2013 og 2014. Rigsrevisionen fandt, at NaturErhvervstyrelsen burde have gennemført en hurtigere gennemgang af de 5 projekter, og at styrelsen burde have undersøgt 13 andre tilskudssager for uregelmæssigheder.

Miljø- og fødevareministeren oplyser, at NaturErhvervstyrelsen tager Rigsrevisionens bemærkninger om sagsbehandlingstiden til efterretning. Ministeren noterer sig, at NaturErhvervstyrelsen vil undersøge de sager, der endnu ikke er forældede, og som ud fra et tidsmæssigt perspektiv er realistiske at undersøge. Status er ifølge NaturErhvervstyrelsens oplysning til Rigsrevisionen pr. 24 oktober 2016, at der er 5 sager, som styrelsen kan nå at undersøge, inden de bliver forældede.

NaturErhvervstyrelsen har ifølge miljø- og fødevareministeren oplyst, at uregelmæssighederne hovedsageligt opstod, fordi sagerne ikke var omfattet af fuld bilagskontrol på udbetalingstidspunktet. Styrelsen har for at undgå lignende uregelmæssigheder haft fuld bilagskontrol siden 2013 på langt de fleste ordninger.

Rigsrevisionen finder det tilfredsstillende, at NaturErhvervstyrelsen undersøger de sager, der ikke er forældede, og at styrelsen har fokus på at undgå uregelmæssigheder i fremtiden. Rigsrevisionen vurderer på den baggrund, at sagen kan afsluttes.

Medarbejdere i NaturErhvervstyrelsen har godkendt lønudbetalinger til sig selv

58. Det fremgik af beretningen, at 9 medarbejdere i NaturErhvervstyrelsen i perioden 1. oktober 2014 - februar 2015 havde udbetalt løn til sig selv via tidsregistreringssystemet. De 9 medarbejdere kunne godkende sin egen tidsregistrering og dermed godkende lønudbetalinger til sig selv.

Miljø- og fødevareministeren oplyser, at der er blevet lukket for de pågældende medarbejders adgang til at godkende egne tidsregistreringer og lønudbetalinger til sig selv. Rigsrevisionen finder dette tilfredsstillende og vurderer derfor, at sagen kan afsluttes.

Utilstrækkelig it-sikkerhed i Fødevarestyrelsen

59. Det fremgik af beretningen, at Fødevarestyrelsens it-sikkerhed samlet set var utilstrækkelig.

Miljø- og fødevareministeren oplyser, at Fødevarestyrelsen har udarbejdet en handlingsplan, som er forankret på direktionsniveau, og som systematisk skal udbedre manglerne i løbet af 2016. Styrelsen har allerede begrænset antallet af medarbejdere med lokaladministratorrettigheder og implementeret en procedure for tildeling og kontrol af disse rettigheder. Derudover har styrelsen overdraget dele af it-driften i 2016 til Statens It, og styrelsen forventer, at anbefalingerne og kritikken vedrørende de mange konti med udvidede administratorrettigheder, svage passwords og internetadgang for konti med udvidede administratorrettigheder vil blive løst i samarbejde med Statens It inden udgangen af 2016. Rigsrevisionen vil følge initiativerne i årsrevisionen.

Rigsrevisionen vurderer, at sagen kan afsluttes.

§ 28. Transportministeriet, jf. beretningens pkt. 177-185

Transport- og bygningsministerens redegørelse af 22. november 2016

Manglende kontrol med arbejdstidsbestemte ydelser i Banedanmark Produktion

60. Det fremgik af beretningen, at der var knyttet betydelig usikkerhed til, om de arbejdstidsbestemte ydelser blev udbetalt korrekt. De fleste af udbetalingerne var ikke tilstrækkeligt dokumenterede, og der manglede fx et kontrolgrundlag, hvilket gjorde det vanskeligt at følge transaktionssporet for de enkelte bilag. Sagerne kunne derfor ikke revideres fuldt ud.

Transport- og bygningsministeren oplyser, at der er iværksat en række initiativer i Banedanmark. Der er blevet udarbejdet en handlingsplan, som bl.a. skal sikre ledergodkendelse på et korrekt og oplyst grundlag. Handlingsplanen er afspejlet i ledernes målstyringsværktøj, og fremdriften bliver løbende rapporteret til Banedanmarks ledelse. Derudover vil Banedanmark fortsætte med at identificere uhensigtsmæssigheder i planlægning, kontroller og ledelsesgodkendelser for løbende at følge op på, om processer følges i hele organisationen.

Rigsrevisionen vil følge Transport- og Bygningsministeriets arbejde med at implementere handlingsplanen.

§ 29. Klima-, Energi- og Bygningsministeriet, jf. beretningens pkt. 186-192

Energi-, forsynings- og klimaministerens redegørelse af 14. november 2016

Transport- og bygningsministerens redegørelse af 22. november 2016

Supplerende oplysning om usikkerheder ved værdiansættelsen af Bygningsstyrelsens ejendomsportefølje

61. Rigsrevisionen afgav i beretningen en supplerende oplysning om usikkerheder ved værdiansættelsen af Bygningsstyrelsens ejendomsportefølje. Rigsrevisionen fandt Bygningsstyrelsens beskrivelser af usikkerhederne i styrelsens årsrapport dækkende, men vurderede dog, at værdiansættelsen var behæftet med betydelige usikkerheder, der var væsentlige for regnskabslæserens forståelse af regnskabet. Det fremgik også af beretningen, at Bygningsstyrelsen var i gang med at udarbejde en ny huslejeordning, hvor både værdiansættelsesprincipper og vurderingsprocesser ville blive adresseret.

Transport- og bygningsministeren oplyser, at ministeren tager Rigsrevisionens bemærkninger til efterretning.

Rigsrevisionen vil følge Transport- og Bygningsministeriets arbejde med den nye huslejeordning, som forventes implementeret i 2020.

Usikker regnskabsforvaltning i Energistyrelsen

62. Det fremgik af beretningen, at Energistyrelsens regnskabsforvaltning af tilskud, tilskudsfinansierede aktiviteter og indtægtsdækket virksomhed var præget af usikkerhed. Styrelsen havde ikke sikret tilstrækkelige regnskabsmæssige afstemninger af tilskudsordningerne. For en række ordninger var der endvidere ikke sikret hjemmel til de foretagne dispositioner, og styrelsen havde ikke sikret en klar regnskabsmæssig adskillelse mellem indtægtsdækket virksomhed og tilskudsfinansierede aktiviteter, hvilket medførte usikkerhed om, hvorvidt regnskaberne for de 2 områder var retvisende.

Energi-, forsynings- og klimaministeren oplyser, at Energistyrelsen har tilført flere resurser til økonomi- og regnskabsområdet. Derudover oplyser ministeren, at departementet vil have fokus på Energistyrelsens arbejde med at afstemme det tilskudsadministrative system (TAS) til økonomisystemerne. Departementet vil endvidere i forbindelse med årsafslutningen for 2016 have fokus på, at Energistyrelsen foretager de nødvendige kontroller, så regnskaberne for indtægtsdækket virksomhed og tilskudsfinansierede aktiviteter bliver retvisende.

Rigsrevisionen finder det positivt, at Energistyrelsen har øget opmærksomheden på økonomi- og regnskabsområdet, og at departementet har fokus på styrelsens afstemninger og regnskabsafklæggelse.

Rigsrevisionen vil følge sagen.

Mange fejl ved løn- og personaleadministrationen i Sekretariatet for Energitilsynet

63. Det fremgik af beretningen, at der var en usædvanlig høj andel af fejl og mangler i løn- og personaleadministrationen i Sekretariatet for Energitilsynet og et utilstrækkeligt kendskab til bestemmelser i overenskomster, love, cirkulærer mv. Revisionen viste, at der var fejl i 26 ud af 30 gennemgåede sager.

Energi-, forsynings- og klimaministeren oplyser, at Sekretariatet for Energitilsynet har implementeret Rigsrevisionens anbefalinger fra revisionen i 2015. Derudover har Energi-, Forsynings- og Klimaministeriet oprettet en koncernfælles personaleadministrativ enhed, hvor Sekretariatet for Energitilsynet har mulighed for at få rådgivning i forhold til løn- og personaleadministration.

Rigsrevisionen har ved en opfølgende revision i 2016 konstateret, at løn- og personaleadministrationen er forbedret. Rigsrevisionen vurderer, at sagen kan afsluttes.

Mangelfuld gebyradministration i Sekretariatet for Energitilsynet

64. Statsrevisorerne bemærkede, at flere virksomheder ikke har forvaltet gebyrbelagte områder i overensstemmelse med reglerne.

Det fremgik af beretningen, at Sekretariatet for Energitilsynet ikke havde forretningsgangsbeskrivelser for opgave- og ansvarsfordelingen vedrørende gebyradministrationen og beskrivelser af metode/principper for gebyrberegningerne. Det fremgik desuden, at sekretariatet ikke havde fulgt de statslige regnskabsregler for gebyradministrationen, og at økonomifunktionen blev varetaget af én medarbejder og derfor var meget personafhængig.

Energi-, forsynings- og klimaministeren oplyser, at Sekretariatet for Energitilsynet har igangsat et arbejde med at udarbejde forretningsgange for gebyrfastsættelsen, herunder også en rolle- og ansvarsfordeling med Energistyrelsen.

Rigsrevisionen vil følge Sekretariatet for Energitilsynets arbejde med at etablere forretningsgange på området. Derudover vil Rigsrevisionen følge, om sekretariatet efterlever de statslige regnskabsregler på gebyrområdet.

Revisionen af EU-midler, jf. beretningens pkt. 193-197

Miljø- og fødevarerministerens redegørelse af 7. november 2016

Skatteministerens redegørelse af 22. november 2016

Mangelfuld kontrol af tilskud til Miljøteknologi

65. Statsrevisorerne bemærkede, at NaturErhvervstyrelsens kontrol af ansøgninger om tilskud til miljøteknologi har været så mangelfuld, at Europa-Kommissionen har givet Danmark en underkendelse på 15 mio. kr.

Det fremgik af beretningen, at revisionen af ordningen viste 7 eksempler på uregelmæssigheder, herunder 2 sager, hvor der var mistanke om svig.

Miljø- og fødevarerministeren oplyser, at NaturErhvervstyrelsen nu følger op i de konkrete sager, ligesom styrelsen også har oplyst, at der løbende arbejdes på bedre it-understøttelse og mere automatisering i sagsbehandlingen. Styrelsen forventer, at disse tiltag – kombineret med styrelsens arbejde for at forbedre sagsbehandlingen og afdække mistanken om svig – vil minimere risikoen for lignede fejl.

Rigsrevisionen finder det tilfredsstillende, at NaturErhvervstyrelsen har fokus på forbedre sagsbehandlingen og afdække mistanken om svig. Rigsrevisionen vurderer på den baggrund, at sagen kan afsluttes.

Uregelmæssigheder i Videncenter for Svineproduktion

66. Det fremgik af beretningen, at NaturErhvervstyrelsen havde indberettet 12 sager om uregelmæssigheder til Europa-Kommissionens antisvindelenhed OLAF i maj 2016. Rigsrevisionen fandt, at NaturErhvervstyrelsen burde have indberettet uregelmæssighederne til Europa-Kommissionen, allerede da mistanken om svig opstod første gang.

Miljø- og fødevarerministeren oplyser, at NaturErhvervstyrelsen fremadrettet vil indberette uregelmæssigheder kvartalet efter, at revisionsresultatet foreligger, selv om styrelsen ikke har truffet en afgørelse i en konkret undersøgelse.

Rigsrevisionen vurderer på den baggrund, at sagen kan afsluttes.

Danmark kan blive indgangsland for ulovlig import

67. Statsrevisorerne bemærkede, at SKATs opfølgning på sager om svig og uregelmæssigheder på toldområdet har været så mangelfuld, at det øger risikoen for, at svigagtige eller ulovlige varer importeres til EU via Danmark. Det har ifølge Statsrevisorerne medført, at Danmark kan blive finansiel ansvarlig for et tab af toldindtægter til EU på 59 mio. kr.

Det fremgik af beretningen, at der var en række mangler i SKATs opfølgning, som øger risikoen for, at svigagtige eller ulovlige varer importeres til EU via Danmark. De interne kontroller, der skulle sikre, at SKAT følger op på underretninger om svig og uregelmæssigheder, har ikke været effektive.

Skatteministeren oplyser, at SKAT har implementeret interne processer og forretningsgange i SKAT, der sikrer øget kvalitetssikring og opfølgning på underretninger om svig og uregelmæssigheder. Derudover er der med regeringens investeringsplan lagt op til en omfattende ændring og modernisering af det danske toldvæsen, der bl.a. skal sikre, at kontrollen af ulovlige og farlige varer ved grænsen forbedres. Rigsrevisionen vil følge initiativerne i årsrevisionen.

Rigsrevisionen vurderer, at sagen kan afsluttes.

III. Næste skridt i sagen

68. Rigsrevisionen vil i de kommende beretninger om revisionen af statsregnskabet orientere Statsrevisorerne om opfølgningen på sagerne, som er omtalt i notatets pkt. 9, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 27, 29, 32, 38, 41, 43, 46, 60, 61, 62 og 64.

Rigsrevisionen vil følge sagen i pkt. 31 om utilfredsstillende vagtplanlægning i Kriminalforsorgen i regi af Statsrevisorernes og Rigsrevisionens beretning nr. 6/2014 om vagtplanlægning i statslige institutioner.

Rigsrevisionen vurderer, at de øvrige sager kan afsluttes.

Lone Strøm

IV. Sager behandlet af sætterigsrevisor

69. Rigsrevisor Lone Strøm har erklæret sig inhabil i behandlingen af sagen om Økonomiservicecenterets udbetaling af tilskud under § 7. Finansministeriet. Folketingets formand har efter indstilling fra Statsrevisorerne og forelæggelse for Folketingets Præsidium udpeget mig som sætterigsrevisor til at varetage rigsrevisors funktioner i de tilfælde, hvor rigsrevisor anser sig for inhabil, jf. brev af 31. maj 2016.

Jeg har derfor behandlet finansministerens redegørelse i relation til sagen.

§ 7. Finansministeriet, jf. beretningens pkt. 73

Finansministerens redegørelse af 9. november 2016

Fortsat uafklaret, om mangelfuld kontrol ved Økonomiservicecentrets udbetaling af tilskud mv. har medført fejl eller besvigelser

70. Det fremgik af beretningen, at der fortsat ikke forelå en endelig afdækning af, om den i 2012 konstaterede mangelfulde kontrol ved Økonomiservicecentrets udbetalinger af tilskud mv. via den generiske integrationsnitflade (GIS) har medført fejl eller besvigelser i kundernes regnskaber. Rigsrevisionen fandt dette meget utilfredsstillende. Finansministeren havde således stillet i udsigt, at afdækningen ville være afsluttet ultimo 2015.

Finansministeren tager kritikken til efterretning og oplyser, at Finansministeriet havde fundet det nødvendigt at anvende en mere systembaseret metode for at supplere den oprindeligt planlagte og iværksatte afdækning. Den systembaserede metode er udviklet med henblik på at opnå en større sikkerhed for det samlede antal udbetalinger. Ministeriet forventer at afslutte afdækningen senest ved udgangen af 2016.

Jeg har noteret mig, at Finansministeriet har ændret metode, og jeg vil følge sagen.

Næste skridt i sagen

71. Jeg vil orientere Statsrevisorerne om opfølgningen på sagen omtalt i notatets pkt. 70 i den kommende beretning om revisionen af statsregnskabet.

Morten Levysøhn